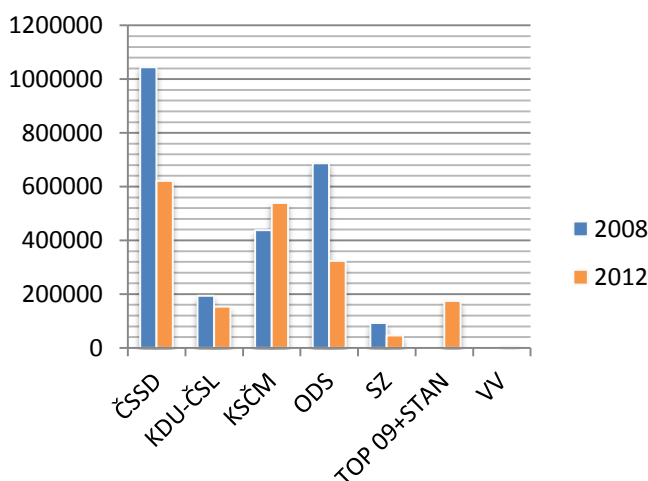

Krajské volby 2012

V roce 2008 přišlo k volbám do krajských zastupitelstev 40,3 % oprávněných voličů, v roce 2012 36,89 %. V obou termínech volby vyhrála ČSSD. Situace se však v roce 2012 v mnoha ohledech liší.

Naše analýza výsledků voleb do krajských zastupitelstev je zaměřena na absolutní počty získaných hlasů. O čem tento údaj vypovídá? Ukazuje přesný počet lidí, které dokázala daná politická strana či uskupení v dané společenské situaci oslovit tak, aby jí skutečně dali svůj hlas. Porovnáme-li absolutní počty hlasů ve volbách v letech 2008 a 2012, je možná lépe představitelné, že v politickém jednání občanů České republiky nastala velká změna a že se netýká pouze stran, které volby tzv. prohrály.

Porovnání výsledků stran, které byly v roce 2008 nebo 2012 zastoupeny v PSP ČR

Výsledky parlamentních stran

Fenomémem letošních krajských voleb byla kandidatura velkého množství regionálních uskupení a jejich úspěch spojený s propadem hlasů pro parlamentní politické strany. Graf na této straně ukazuje absolutní počty hlasů pro

strany, které byly v Poslanecké sněmovně zastoupeny v roce 2008 nebo jsou v něm zastoupeny nyní¹.

Volby v obou letech vyhrála ČSSD. Znatelný propad hlasů oproti výsledku z roku 2008 (na 60 %) však zaznamenala také. Ze stran zastoupených nyní v poslanecké sněmovně ubylo nejvíce voličů ODS, která se dostala na úroveň 47 % hlasů oproti roku 2008. Jedinou stranou, která zaznamenala nárůst absolutního počtu hlasů, je v tomto případě KSČM, a to o 100 929, což je o 23 % více než v roce 2008.

Tabulka 1 ukazuje nejúspěšnější a nejméně úspěšné kraje pro vybrané politické strany z hlediska rozdílu v počtu získaných voličů v letech 2008 a 2012.

Tabulka 1: Pokles a nárůst počtu hlasů u vybraných stran

	Největší nárůst/ nejmenší pokles hlasů		Největší pokles/ nejmenší nárůst hlasů	
	Kraj	Rozdíl oproti 2008	Kraj	Rozdíl oproti 2008
ČSSD	Jihočeský	-22%	Ústecký	-57%
KDU-ČSL	Zlínský	33%	Jiho- moravský	-34%
KSČM	Zlínský	39%	Plzeňský	11%
ODS	Plzeňský	-8%	Moravsko- slezský	-67%
SZ	Moravsko- slezský	9%	Jihočeský	-54%

Zdroj: vlastní výpočty, data www.volby.cz

¹ U KDU-ČSL a Strany zelených, v roce 2008 vládních stran, je počet hlasů pro letošní rok zobrazen pouze pro případy, kdy tyto strany kandidovaly samostatně.

VV obdržely v roce 2012 6837 hlasů. Jelikož jde o zlomek v porovnání s ostatními stranami, na grafu není jejich výsledek znatelný.

Posilování extremismu

Již předvolební průzkumy naznačovaly, že v Česku nabývají na popularitě strany extrémní levice i pravice. Dělnická strana² zaznamenala nárůst absolutního počtu hlasů téměř o 45 %, nejvíce v kraji Ústeckém, kde získala v roce 2012 více než 3x větší počet hlasů než v roce 2008 a k dosažení 5% hranice jí chybělo pouhých 0,63 %.

Tabulka 2: Hlasy pro Dělnickou stranu

Kraj	Počet voličů - 2008		Počet voličů - 2012	
	Absolutní	Relativní (%)	Absolutní	Relativní (%)
Středočeský	4070	1,02	3444	0,98
Jihočeský	2454	1,2	3480	1,81
Plzeňský	2639	1,47	2604	1,56
Karlovarský	1019	1,23	2410	3,34
Ústecký	2881	1,19	9322	4,37
Liberecký	1157	0,89	2093	1,61
Králové- hradecký	1838	1,02	2480	1,51
Pardubický	2229	1,28	2226	1,43
Vysočina	1671	0,92	1198	0,73
Jiho- moravský	2146	0,56	2634	0,75
Olomoucký	1605	0,82	1763	0,99
Zlínský	1323	0,68	1150	0,61
Moravsko- slezský	3833	1	6908	2,15
Celkem	28865	0,99	41712	1,57

Zdroj: www.volby.cz

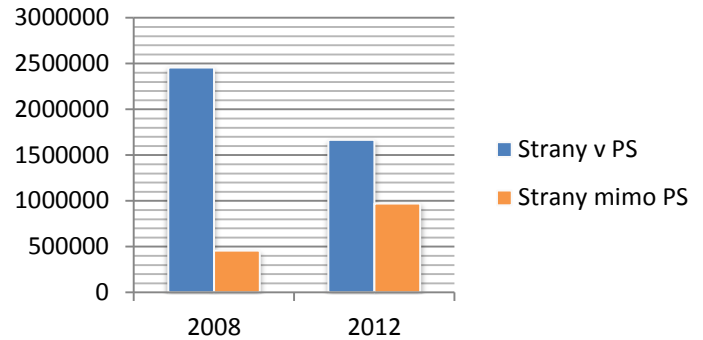
Strany v PS a strany mimo ni

Porovnáme-li počet získaných mandátů v roce 2008 a 2012 mezi stranami se zastoupením v poslanecké sněmovně a stranami mimo ni, zjistíme, že se také zde udála významná změna na politické mapě ČR. Zatímco v roce 2008 91 % mandátů získaly strany zastoupené v PSP ČR, v roce 2012 už to bylo pouze necelých 79 %. 21 % mandátů tak připadlo stranám nezastoupeným v PSP ČR.

² V roce 2008 kandidovala jako Dělnická strana, ve většině krajů s přízviskem „za zrušení poplatků ve zdravotnictví“, v Plzeňském kraji „NE americkému radaru!“. V roce 2012, po zrušení původní DS, kandidovala Dělnická strana sociální spravedlnosti, ve většině krajů v koalici s hnutím Stop nepřizpůsobivým.

Odhlédneme-li od počtu získaných mandátů, pak straně zastoupené v PSP ČR dalo v roce 2008 hlas 84 % voličů, straně bez tohoto zastoupení necelých 16 %. V roce 2012 se poměr hlasů pro strany mimo poslaneckou sněmovnu více než zdvojnásobil na necelých 37 %. Strany poslanecké sněmovny obdržely 63 % hlasů.

Hlasy pro strany v PSP ČR a mimo ni

Důvodů úbytku hlasů pro strany s celostátním působením může být mnoho. Jednak je to obecný pokles důvěry občanů ve veřejné instituce, který se odráží i v poklesu důvěry v politické strany, které se podílejí na moci. KSČM stála dosud mimo hlavní pozice (i když v případě krajů to zcela neplatí) a je tak vnímána jako strana, která nemá s vytýkanými problémy nic společného. Na druhou stranu část hlasů pro tuto stranu byla protestních jako výstraha současným vládnoucími stranám.

Nespokojenost s politikou vlády samozřejmě přinesla další otřesení důvěrou politickým stranám vládní koalice. Korupční skandály se v krajích týkaly různých stran a nespokojenost s nimi se odrazila na výsledku těchto stran (např. v Ústeckém nebo Libereckém kraji). Na tyto skandály jsou však citlivější voliči pravice, jak dokazuje úspěch sociální demokracie ve Středočeském kraji.

Sociální napětí ve společnosti spolu s rostoucími obavami z budoucnosti pak nahrává růstu popularity např. Dělnické strany. Nasvědčuje tomu to, že hlasy pro tuto stranu přibývají právě v krajích s dlouhodobě nejvyšší nezaměstnaností a kde v poslední době probíhala řada sociálních nepokojů.

Zdroje:
www.volby.cz